

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

ΕΝΙΑΙΕΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2025-2026

Α΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 15 Μαΐου 2026

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Α΄ ΣΕΙΡΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Α036

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 90 λεπτά

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΔΕΚΑΤΡΕΙΣ (13) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΜΕΡΟΣ Ι: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**(ΜΟΝΑΔΕΣ 85)****Α. Απόδοση και κατανόηση διδαγμένων κειμένων****(Μονάδες 20)****Κείμενο1**

Ξενοφώντας Έλληνικά 2.3.52-53	Απόδοση
«Ἐγὼ δ', ἔφη, ὦ ἄνδρες,	«Κι εγώ, ἄνδρες, εἶπε,
ἵκετεύω τὰ πάντων ἔννομώτατα,	ἵκετεύω σε ὅ,τι πιο δίκαιο υπάρχει / στ' ὄνομα της ἴδιας της δικαιοσύνης
μὴ ἐπὶ Κριτία εἶναι ἐξαλείφειν μήτε ἐμὲ	να μην δοθεῖ στον Κριτία το δικαίωμα / να μην επιτρέψετε στον Κριτία να διαγράφει οὔτε ἐμένα,
μήτε ὑμῶν ὃν ἂν βούληται,	οὔτε ὅποιον ἀπὸ σας θέλει,
ἀλλ' ὄνπερ νόμον οὔτοι ἔγραψαν	ἀλλὰ σύμφωνα με τον νόμο, τον ὅποιον αὐτοὶ νομοθέτησαν
περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ,	για ὅσους περιλαμβάνονται στον κατάλογο,
κατὰ τοῦτον καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ τὴν κρίσιν εἶναι».	σύμφωνα μ' αὐτόν να δικαζόμεστε / να κριθεῖτε καὶ εσεῖς καὶ ἐγώ».

(μονάδες 6)

Σημείωση: Η πιο πάνω απόδοση του κειμένου δεν αναμένεται αυτολεξεί.

Κείμενο 2

Ξενοφώντος Έλληνικά 2.2.3-4	Απόδοση
Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις τῆς Παράλου ἀφικομένης νυκτὸς	Στην Αθήνα, όταν έφτασε η Πάραλος νύχτα,
ἐλέγετο ἡ συμφορά,	λεγόταν η συμφορά
καὶ οἰμωγὴ ἐκ τοῦ Πειραιῶς διὰ τῶν μακρῶν τειχῶν εἰς ἄστυ διῆκεν,	και θρήνος απλώθηκε / έφτασε από τον Πειραιά μέσα απ' τα Μακρά Τείχη μέχρι την πόλη,
ὁ ἕτερος τῷ ἑτέρῳ παραγγέλλων·	καθώς ο ένας το μετέφερε στον άλλο / μεταφέροντας / αναγγέλλοντας την είδηση ο ένας στον άλλο.
Τῇ δ' ὑστεραία ἐκκλησίαν ἐποίησαν	Την επόμενη μέρα όμως, συγκάλεσαν συνέλευση / συγκέντρωση,
ἐν ἧ ἔδοξε τοὺς τε λιμένας ἀποχωσαὶ πλὴν ἑνὸς καὶ τὰ τείχη εὐτρεπίζειν.	στην οποία αποφασίστηκε και να επιχωματώσουν / κλείσουν με επιχωμάτωση τα λιμάνια εκτός από ένα και να επισκευάσουν τα τείχη.

(μονάδες 6)

Σημείωση: Η πιο πάνω απόδοση του κειμένου δεν αναμένεται αυτολεξεί.

A.2. Να γράψετε στα Νέα Ελληνικά σε τι αναφέρεται η αντωνυμία **τοῦτο** στο πιο κάτω απόσπασμα από το Κείμενο 1.

ἀλλὰ βούλομαι καὶ τοῦτο ἐπιδειξάι, ὅτι οὔτοι, οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλὰ καὶ περὶ θεοὺς ἀσεβέστατοι.

Αναφέρεται στην πρόταση που ακολουθεί, δηλαδή ότι οι τύραννοι είναι πάρα πολύ άδικοι με τους ανθρώπους και πάρα πολύ άσεβείς προς τους θεούς / ὅτι οὔτοι, οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλὰ καὶ περὶ θεοὺς ἀσεβέστατοι.

(μονάδες 2)

A.3. Να επιλέξετε την ορθή απόδοση για καθένα από τα πιο κάτω αποσπάσματα και να γράψετε τον αντίστοιχο αριθμό στο τετράδιο απαντήσεων.

Αρχαίο Κείμενο	Απόδοση στα Νέα Ελληνικά
<p>α. καὶ ταῦτα γινώσκοντες ὅτι οὐδὲν τὸ ἐμὸν ὄνομα εὐεξαλειπτότερον ἢ τὸ ὑμῶν ἐκάστου. (Κείμενο 1)</p>	<p>1. αν και γνωρίζετε ότι καθόλου πιο εύκολο δεν είναι να διαγραφεί το δικό μου όνομα από τον κατάλογο απ' ό,τι το όνομα καθενός από εσάς</p> <p>2. επειδή γνωρίζετε ότι καθόλου πιο εύκολο δεν είναι να διαγραφεί το δικό μου όνομα από τον κατάλογο απ' ό,τι το όνομα καθενός από εσάς</p> <p>3. αν γνωρίζετε ότι καθόλου πιο εύκολο δεν είναι να διαγραφεί το δικό μου όνομα από τον κατάλογο απ' ό,τι το όνομα καθενός από εσάς</p>
<p>β. πείσεσθαι νομίζοντες οἷα ἐποίησαν Μηλίους [...] κρατήσαντες πολιορκία (Κείμενο 2)</p>	<p>1. θεωρώντας ότι θα πείσουν τους Μηλίους να κάνουν τα ίδια που έκαναν, όταν νίκησαν με πολιορκία</p> <p>2. θεωρώντας ότι θα πάθουν οι Μήλιοι τα ίδια που έκαναν, όταν νίκησαν με πολιορκία</p> <p>3. θεωρώντας ότι θα πάθουν τα ίδια που έκαναν, όταν νίκησαν με πολιορκία τους Μηλίους</p>

α. 1

β. 3

(μονάδες 6)

Β. Απόδοση αδιδακτου κειμένου στα Νέα Ελληνικά**(Μονάδες 15)**

Να αποδώσετε το πιο κάτω αδιδακτο κείμενο (Κείμενο 3) σε ορθό νεοελληνικό λόγο.

Ξενοφώντος Κύρου Ανάβασις 5.5.8-9	Απόδοση
Ἔπεμψεν ἡμᾶς, ὧ ἄνδρες στρατιῶται,	Μας ἔστειλε, ἄνδρες στρατιῶτες,
ἢ τῶν Σινωπέων πόλις	ἢ πόλη των Σινωπέων
ἐπαινέσοντάς τε ὑμᾶς	καὶ για να σας επαινέσουμε,
ὅτι νικάτε Ἕλληνες ὄντες βαρβάρους,	επειδή, ως Ἕλληνες που εἶστε, / όντας Ἕλληνες, νικάτε τους βαρβάρους,
ἔπειτα δὲ καὶ ξυνησθησομένους	ἔπειτα καὶ για να χαρούμε μαζί σας,
ὅτι διὰ πολλῶν τε καὶ δεινῶν,	επειδή μέσα από πολλά καὶ φοβερά,
ὡς ἡμεῖς ἠκούσαμεν,	ὅπως εμεῖς ἀκούσαμε,
πραγμάτων σεσωσμένοι πάρεστε.	βάσανα / πράγματα, βρίσκεστε κοντά (μας) ἔχοντας σωθεῖ.
ἀξιοῦμεν δὲ Ἕλληνες ὄντες καὶ αὐτοὶ	Ἔχουμε, ὅμως, τὴν ἀξίωση / ἀπαίτηση, επειδή καὶ εμεῖς εἴμαστε Ἕλληνες,
ὕφ' ὑμῶν ὄντων Ἑλλήνων	ἀπό εσάς που εἶστε Ἕλληνες
ἀγαθὸν μὲν τι πάσχειν, κακὸν δὲ μηδέν.	να ευεργετηθούμε / να βρούμε κάποιο καλό καὶ να μην πάθουμε κανένα κακό.

Σημειώσεις:

1. Η πιο πάνω απόδοση είναι ενδεικτική καὶ δεν αναμένεται αυτολεξεί.
2. Γίνεται αποδεκτή καὶ οποιαδήποτε ἄλλη ορθή νεοελληνική απόδοση, ἡ οποία συνάδει νοηματικά, γραμματικά καὶ συντακτικά με τὴν πιο πάνω προτεινόμενη απόδοση.

Γ. Ορθογραφία διδαγμένου κειμένου**(Μονάδες 5)**

Γ.1. Να εντοπίσετε τα **δύο (2)** ορθογραφικά λάθη που υπάρχουν στο ακόλουθο απόσπασμα και να τα διορθώσετε. Να μεταφέρετε τον πιο κάτω πίνακα στο τετράδιο απαντήσεων και να τον συμπληρώσετε κατάλληλα.

δηλος ἦν εὐδαίμονα μὲν αἰεὶ ἔσεσθε τὴν πατρίδα λογιζόμενος, ἰσχυρὰν δὲ τότε ὅταν οἱ Ἕλληνες σωφρωνῶσιν.

Ξενοφώντας Ἀγησίλαος 7.3

Λανθασμένες λέξεις	Διορθωμένες λέξεις
ἔσεσθε	ἔσεσθαι
σωφρωνῶσιν	σωφρονῶσιν

(μονάδες 2)

Γ.2. Να συμπληρώσετε τα κενά στο παρακάτω απόσπασμα διαλέγοντας κάθε φορά από την παρένθεση τη λέξη που συμπληρώνει το νόημα και είναι ορθογραφικά σωστή. Να γράψετε στο τετράδιο απαντήσεών σας τον κάθε αριθμό και τη λέξη που αντιστοιχεί σε αυτόν.

Τίς γὰρ ἂν ἠθέλησεν ἀπειθεῖν ὄρων τὸν βασιλέα (1) _____ (πειθόμενον, πειθόμενον, πυθόμενον); Τίς δ' ἂν ἠγούμενος μειονεκτεῖν (2) _____ (νεώτερόν, νεότερόν, νεώτερών) τι ἐπεχείρησε ποιεῖν εἰδὼς τὸν βασιλέα νομίμως καὶ τὸ (3) _____ (κρατεῖσθε, κρατοῖσθε, κρατεῖσθαι) φέροντα;

Ξενοφώντας Ἀγησίλαος 7.2

1- πειθόμενον

2- νεώτερόν

3- κρατεῖσθαι

(μονάδες 3)

Δ. Γλωσσικές παρατηρήσεις (γραμματικές, συντακτικές, λεξιλογικές) (Μονάδες 40)

Δ.1. Να γράψετε ό,τι ζητείται για καθέναν από τους ακόλουθους τύπους.

α. ἔγραψαν (Κείμενο 1)

Να γράψετε το απαρέμφατο παρακείμενου στην ίδια φωνή.

Απάντηση: γεγραφέναι

β. ἑλέγετο (Κείμενο 2)

Να γράψετε την υποτακτική ἔγκλιση του ενεστώτα στο ἴδιο πρόσωπο και φωνή.

Απάντηση: λέγεται

γ. πάσχειν (Κείμενο 3)

Να γράψετε το γ' πρόσωπο πληθυντικού στην οριστική ἔγκλιση του αορίστου β' στην ἴδια φωνή.

Απάντηση: ἔπαθον

(μονάδες 3)

Δ.2.α. Να μεταφέρετε στον αντίθετο αριθμό όλους τους κλιούς τύπους της ἀκόλουθης περιόδου ἀπὸ το Κείμενο 1.

ἀλλὰ βούλομαι καὶ τοῦτο ἐπιδείξει, ὅτι οὗτοι, οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι.

Απάντηση:

βούλομαι ≠ βουλόμεθα

τοῦτο ≠ ταῦτα

οὗτοι ≠ οὗτος

εἰσὶ ≠ ἐστὶ

ἀνθρώπους ≠ ἄνθρωπον

ἀδικώτατοι ≠ ἀδικώτατος

(μονάδες 6)

Δ.2.β. Αφὸς ἀντιγράψετε τὸν ἀκόλουθο πῖνακα στὸ τετράδιο ἀπαντήσεων, νὰ γράψετε τοὺς ἄλλους βαθμοὺς (μονολεκτικούς τύπους) τῶν πῖο κάτω λέξεων, διατηρώντας τὸν ἴδιο γραμματικό τύπο.

Απάντηση:

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
ἀσεβεῖς	ἀσεβέστεροι	ἀσεβέστατοι (Κείμενο 1)
ἀγαθόν (Κείμενο 3)	ἄμεινον / βέλτιον / κρεῖττον / λῶον	ἄριστον / βέλτιστον / κράτιστον / λῶστον

(μονάδες 4)

Δ.3.α. Να κάνετε πλήρη συντακτική αναγνώριση των πιο κάτω υπογραμμισμένων όρων.

Απάντηση:

i. ὅτι οὗτοι, οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλὰ καὶ περὶ θεοῦς ἀσεβέστατοι
(Κείμενο 1)

κατηγορούμενο στο «οὗτοι» από το (συνδετικό ρήμα) «εἰσὶ»

ii. εἰ μὴ βοηθήσετε ὑμῖν αὐτοῖς (Κείμενο 1)

αντικείμενο (σε δοτική) στο (ρήμα) «βοηθήσετε»

iii. Τῇ δ' ὕστεραία ἐκκλησίαν ἐποίησαν ἐν ἧ ἔδοξε [...] τὰ τεῖχη εὐτρεπίζειν (Κείμενο 2)

τελικό απαρέμφατο, υποκείμενο στο (απρόσωπο ρήμα) «ἔδοξε»

(μονάδες 3)

Δ.3.β. Να γράψετε **δύο (2)** εμπρόθετους επιρρηματικούς προσδιορισμούς από το πιο κάτω απόσπασμα από το Κείμενο 2 και να δηλώσετε τη σημασία τους.

Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις τῆς Παράλου ἀφικομένης νυκτὸς ἐλέγετο ἡ συμφορά, καὶ οἰμωγὴ ἐκ τοῦ Πειραιῶς διὰ τῶν μακρῶν τειχῶν εἰς ἄστυ διῆκεν, ὁ ἕτερος τῷ ἑτέρῳ παραγγέλλων·

Απάντηση:

Εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός	Σημασία
<i>ἐν ταῖς Ἀθήναις</i>	<i>στάση σε τόπο</i>
<i>ἐκ τοῦ Πειραιῶς</i>	<i>κίνηση από τόπο / προέλευση / τοπική αφετηρία</i>
<i>διὰ τῶν τειχῶν</i>	<i>κίνηση διαμέσου (ενός τόπου)</i>
<i>εἰς ἄστυ</i>	<i>κίνηση προς τόπο / κατεύθυνση σε τόπο</i>

(μονάδες 3)

Δ.4.α. Να αναγνωρίσετε το είδος της έντονα χρωματισμένης μετοχής και στη συνέχεια να τη συνδέσετε με την ισοδύναμη της δευτερεύουσα πρόταση, γράφοντας στο τετράδιο απαντήσεων τον ορθό αριθμό.

Μετοχή	Ισοδύναμη δευτερεύουσα πρόταση
Ἔπεμψεν ἡμᾶς, ὧ ἄνδρες στρατιῶται, ἡ τῶν Σινωπέων πόλις ἐπαινέσοντάς τε ὑμᾶς ὅτι νικᾶτε (Κείμενο 3)	i. ἵνα ἐπαινέσαιμεν ii. ἐπεὶ ἐπαινέσαιμεν iii. ὅτι ἐπαινέσαιμεν

Απάντηση:

Εἶδος Μετοχής: **Τελική**

Ισοδύναμη δευτερεύουσα πρόταση: **i. ἵνα ἐπαινέσαιμεν**

(μονάδες 2)

Δ.4.β. Να γράψετε ποια είναι η δευτερεύουσα πρόταση στην πιο κάτω περίοδο λόγου από το Κείμενο 3 και να την αναγνωρίσετε: είδος και αιτιολόγησή του, εισαγωγή, εκφορά, συντακτικός ρόλος.

[...] ἔπειτα δὲ καὶ ξυνηθησομένους ὅτι διὰ πολλῶν τε καὶ δεινῶν [...] πραγμάτων σεσωσμένοι πάρεστε.

Απάντηση:

Εντοπισμός δευτερεύουσας πρότασης: **ὅτι διὰ πολλῶν τε καὶ δεινῶν [...] πραγμάτων σεσωσμένοι πάρεστε**

Εἶδος και αιτιολόγησή του: **δευτερεύουσα αιτιολογική πρόταση, επειδή εξαρτάται από ρήμα ψυχικού πάθους (ξυνήδομαι)**

Εισαγωγή: **Αιτιολογικός σύνδεσμός «ὅτι»**

Εκφορά: **οριστική «πάρεστε»**

Συντακτικός ρόλος: **επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας**

(μονάδες 4)

Δ.5. Να αντιστοιχίσετε στο τετράδιο απαντήσεων τους αριθμούς των αρχαιοελληνικών λέξεων με τα γράμματα των συγγενικών τους νεοελληνικών λέξεων. Μια νεοελληνική λέξη περισσεύει.

Αρχαιοελληνικές λέξεις	Νεοελληνικές λέξεις
1. κρίσιν (Κείμενο 1)	α. δόγμα
2. ἐπιδειῖξαι (Κείμενο 1)	β. σύμπραξη
3. κρατήσαντες (Κείμενο 2)	γ. ευδιάκριτος
4. ἔδοξε (Κείμενο 2)	δ. ενδεικτικός
5. πραγμάτων (Κείμενο 3)	ε. απρέπεια
	στ. εγκρατής

Αντιστοίχιση

- 1 – γ
- 2 – δ
- 3 – στ
- 4 – α
- 5 – β

(μονάδες 5)

Δ.6. Να γράψετε στα Νέα Ελληνικά τις ομόρριζες λέξεις που ζητούνται σε κάθε περίπτωση.

Απάντηση:

- i. **ἀκούσας** (Κείμενο 1): απλό ουσιαστικό: **ακοή, ακουστικό, άκουσμα, ...**
- ii. **γιγνώσκοντες** (Κείμενο 1): απλό επίθετο: **γνωστός, γνωστικός, γνώριμος, ...**
- iii. **ἐποίησαν** (Κείμενο 2): σύνθετο ρήμα στο α΄ πρόσωπο ενικού οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής: **αξιοποιώ, γελοιοποιώ, δημοσιοποιώ, επικαιροποιώ, ...**
- iv. **ὄντας** (Κείμενο 2): σύνθετο ουσιαστικό: **απουσία, εξουσία, παρουσία, παρουσίαση, ουσιαστικοποίηση, οντολογία, ...**
- v. **ἔπεμψεν** (Κείμενο 3): σύνθετο ουσιαστικό: **αναπομπή, αποπομπή, αυτοκινητοπομπή, εκπομπή, διαπόμπευση, νηοπομπή, παραπομπή, προπομπή, ...**
- vi. **ἀξιοῦμεν** (Κείμενο 3): σύνθετο επίθετο: **ανάξιος, αντάξιος, επάξιος, ισάξιος, αξιοζήλευτος, αξιοθαύμαστος, αξιοθέατος, ...**

(μονάδες 6)

Δ.7. Να αναλύσετε τις πιο κάτω λέξεις στα συνθετικά τους μέρη στα Αρχαία Ελληνικά. Στο β' συνθετικό να γράψετε το ρήμα στο α' πρόσωπο ενικού της οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής.

i. *έκκλησίαν* (Κείμενο 2): *έκ + καλῶ*

ii. *πάρεστε* (Κείμενο 3): *παρά + εἰμί*

(μονάδες 4)

Ε. Μεταφορά νεοελληνικού κειμένου στα Αρχαία Ελληνικά (Μονάδες 5)

Να μεταφέρετε την πιο κάτω περίοδο λόγου στα Αρχαία Ελληνικά.

Είναι ανάγκη οι δάσκαλοι να είναι πιο σοφοί από τους μαθητές.

Απάντηση

Ἄνγκη ἐστὶ τοὺς διδασκάλους εἶναι σοφωτέρους / μᾶλλον σοφοὺς τῶν μαθητῶν / ἢ τοὺς μαθητάς.

Σημείωση: Γίνεται δεκτή και οποιαδήποτε άλλη ορθή επιλογή.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ (ΜΟΝΑΔΕΣ15)

Α. Ξενοφῶντος Ἑλληνικά 2.3.52-53 (Κείμενο 1)

Ο Θηραμένης προσπαθεί να υπερασπιστεί τον εαυτό του απέναντι στους βουλευτές.

1.α. Με βάση το Κείμενο 1, να καταγράψετε **ένα (1)** από τα επιχειρήματα της υπερασπιστικής του γραμμής και να το εξηγήσετε.

<i>Επιχείρημα</i>	<i>Εξήγηση</i>
<i>Οι Τριάκοντα υπήρξαν πάρα πολύ άδικοι απέναντι σε ανθρώπους / «ούτοι, οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι»</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Στην περίπτωση του Θηραμένη κατήργησαν κάθε έννοια νομιμότητας διαγράφοντας αυθαίρετα το όνομά του από τον κατάλογο των «τρισχιλίων», χωρίς να του αφήνουν την πολυτέλεια έστω και της «στημένης» δίκης.</i> <p><i>ή</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Προέβαιναν σε αυθαιρεσίες ή άδικες εκτελέσεις πολιτών, εφαρμόζοντας καθεστώς τρομοκρατίας.
<p>Οι Τριάκοντα υπήρξαν πάρα πολύ ασεβείς απέναντι στους θεούς /</p> <p>«μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἄγνοῶ, ὅτι οὐδὲν μοι ἄρκέσει ὄδε ὁ βωμός, ἀλλὰ βούλομαι καὶ τοῦτο ἐπιδείξαι, ὅτι οὗτοι, εἰσὶ περὶ θεοὺς ἄσεβέστατοι»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ξέρει ότι ο βωμός δεν θα τον προστατεύσει, αφού οι Τριάκοντα είναι ασεβείς. Είναι σίγουρος ότι θα καταπατήσουν τον θεσμό του ασύλου / δεν θα σεβαστούν την κατάσταση ικεσίας του.
<p>Εύκολα θα μπορούσαν να διαγραφούν ονόματα από τον κατάλογο /</p> <p>«θαυμάζω, εἰ μὴ βοηθήσετε ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ ταῦτα γινώσκοντες ὅτι οὐδὲν τὸ ἔμὸν ὄνομα εὐεξαλειπτότερον ἢ τὸ ὑμῶν ἐκάστου»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εύκολα θα μπορούσε να εξαλειφθεί το όνομα οποιουδήποτε από τον κατάλογο των «τρισχιλίων» και να θανατωθεί με εντολή των Τριάκοντα χωρίς να παραπεμφθεί σε δίκη. <p>ή</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προειδοποιεί τους Βουλευτές ότι αν μείνουν απαθείς σε τόσο ωμή καταπάτηση και του νόμου και του ασύλου, σίγουρα κάποιοι απ' αυτούς θα έχουν την ίδια τύχη μ' αυτόν.

(μονάδες 3)

1.β. Να γράψετε δύο (2) στοιχεία με τα οποία επιτυγχάνει να προσδώσει στον λόγο του αμεσότητα και ζωντάνια (ένα για την αμεσότητα και ένα για τη ζωντάνια), τεκμηριώνοντας την απάντησή σας με μία (1) αναφορά για το καθένα από το Κείμενο 1.

Αμεσότητα	
Χρήση α' προσώπου	Ἐγὼ / ἰκετεύω / ἐμὲ / ἐμοὶ / ἄγνοῶ / μοι / βούλομαι / θαυμάζω / τὸ ἔμὸν
Επιφωνηματική φράση	μὰ τοὺς θεοὺς
Χρήση β' προσώπου	ὑμῶν / ὑμῖν / βοηθήσετε / ὑμῖν αὐτοῖς / τὸ ὑμῶν ἐκάστου
Κλητικές προσφωνήσεις	ὦ ἄνδρες / ὦ ἄνδρες καλοὶ κάγαθοί
Ζωντάνια	
Χρήση α' προσώπου	Ἐγὼ / ἰκετεύω / ἐμὲ / ἐμοὶ / ἄγνοῶ / μοι / βούλομαι / θαυμάζω / τὸ ἔμὸν
Χρήση επιθέτων και υπερθετικού βαθμού επιθέτων	τὰ ἐννομώτατα / ἀδικώτατοι / ἄσεβέστατοι / καλοὶ / κάγαθοί

<i>Κλητικές προσφωνήσεις</i>	<i>ὦ ἄνδρες / ὦ ἄνδρες καλοὶ κάγαθοί</i>
<i>Επιφωνηματική φράση</i>	<i>μὰ τοὺς θεοὺς</i>
<i>Επανάληψη του συνδέσμου μήτε / συσσωρευμένη χρήση αρνήσεων</i> <i>Πολυσύνδετο σχήμα / Παρατακτική σύνδεση</i>	<i>μήτε ἐμὲ μήτε ὑμῶν</i> <i>μήτε ἐμὲ μήτε ὑμῶν μήτε / καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ</i>

(μονάδες 4)

Σημείωση: Γίνεται δεκτή και οποιαδήποτε άλλη ορθή και τεκμηριωμένη απάντηση.

B. Θουκυδίδη Δημηγορίες, Διάλογος Μηλίων και Αθηναίων

§111

ΑΘΗΝ. [...] Σας προσφέρεται η εκλογή μεταξύ του πολέμου και της σωτηρίας. Μη διαλέξετε, από πείσμα, το χειρότερο. Ακολουθούν την πιο σωστή πολιτική όσοι απέναντι των ίσων δεν υποχωρούν, απέναντι των ισχυροτέρων συμπεριφέρονται με φρόνηση και απέναντι των κατωτέρων είναι μετριοπαθείς. Όταν θα έχουμε αποσυρθεί σκεφθείτε πάλι καλά και μη λησμονείτε ότι θ' αποφασίσετε για την τύχη της πατρίδας σας, ότι δεν έχετε άλλη και ότι από την απόφασή σας αυτή θα εξαρτηθεί η σωτηρία της ή η καταστροφή της.

§112

Οι Αθηναίοι αντιπρόσωποι αποχώρησαν από τη σύσκεψη. Οι Μήλιοι συσκέφθηκαν μόνοι τους και αποφάσισαν να επιμείνουν στα όσα είχαν πει. Αποκρίθηκαν τα ακόλουθα: «Ούτε την αρχική μας απόφαση θα αλλάξουμε, Αθηναίοι, ούτε θα στερήσουμε, μέσα σε λίγες στιγμές, από την ελευθερία της μια πολιτεία που ζει ελεύθερη εδώ και επτακόσια χρόνια. Στηριζόμενοι στην εύνοια των θεών, που μας προστάτεψαν έως τώρα, και στη βοήθεια των ανθρώπων και ιδίως των Λακεδαιμονίων, θα προσπαθήσουμε να σωθούμε. Σας προτείνουμε όμως να γίνουμε φίλοι σας, να μείνουμε ουδέτεροι και να φύγετε από το έδαφός μας αφού κάνουμε σπονδές που θα εξυπηρετούν τα συμφέροντα και των δυο μας.»

1. Πώς αντιλαμβάνονται την έννοια της σωτηρίας της Μήλου οι Αθηναίοι και πώς οι Μήλιοι και τι προτείνουν για την επίτευξή της, σύμφωνα με τα αποσπάσματα που προηγούνται;

Σωτηρία της Μήλου	
Για τους Αθηναίους	Για τους Μηλίους
<i>Η υλική σωτηρία, που ισοδυναμεί με τη διασφάλιση της ζωής των κατοίκων και τη διατήρηση των σπιτιών, της περιουσίας τους κλπ.</i>	<i>Η διατήρηση της ελευθερίας τους.</i>
<i>Προτείνουν τη φρόνιμη συμπεριφορά εκ μέρους των Μηλίων, που ισοδυναμεί με τη χωρίς όρους υποταγή τους στις αθηναϊκές απαιτήσεις.</i>	<i>Προτείνουν τη διατήρηση της ουδετερότητάς τους, την αποχώρηση των αθηναϊκών δυνάμεων και την πραγματοποίηση σπονδών προς εξυπηρέτηση των συμφερόντων της κάθε πλευράς.</i>

(μονάδες 6)

Σημείωση: Γίνεται δεκτή και οποιαδήποτε άλλη ορθή και τεκμηριωμένη απάντηση.

2. Στόχος του Θουκυδίδη στο έργο του *Ίστορία* ήταν η αντικειμενικότητα στην παρουσίαση των γεγονότων.

Να αναφέρετε **δύο (2)** στοιχεία που επιβεβαιώνουν την πιο πάνω θέση, σύμφωνα με τα αποσπάσματα που προηγούνται.

Απάντηση

Ο Θουκυδίδης, στην παρουσίαση των λόγων των Μηλίων και των Αθηναίων (§111-112):

- Παρουσιάζει τους ομιλητές να επιχειρηματολογούν
- Χρησιμοποιεί την τέχνη των *δισσών λόγων* παρουσιάζοντας τις αντίθετες απόψεις των ομιλητών / φωτίζει ολόπλευρα τα γεγονότα
- Δεν διατυπώνει προσωπικές θέσεις
- Οι απόψεις που παρουσιάζει είναι αποτέλεσμα έρευνας, διασταύρωσης των πληροφοριών και ελέγχου των πηγών
- Χρησιμοποιεί γ' πρόσωπο

(μονάδες 2)

Σημείωση: Γίνεται δεκτή και οποιαδήποτε άλλη ορθή και τεκμηριωμένη απάντηση.

ΤΕΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΛΥΣΕΩΝ